

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta / Flexens Oy Ab:n ammoniakin tuotantolaitos

Rakennus- ja ympäristölautakunta 27.09.2023 § 134
631/11.00.03/2023

Valmistelija

Vt. johtava ympäristötarkastaja Tuomas Hirvijoki ja vs.
ympäristötarkastaja Tiia Sillanpää

Asia

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus pyytää lausuntoa Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta ja Kokkolan kaupungilta Flexens Oy Ab:n ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta koskien ammoniakin tuotantolaitoksen rakentamista Kokkolan suurteollisuusalueelle.

Hankkeen kuulemisaika on 23.8.2023 - 21.9.2023. Kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on pyytänyt jatkoaikaa lausunnon antamiseen 28.9.2023 asti. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus toimii YVA-menettelyn yhteysviranomaisena. Envineer Oy toimii hankkeen YVA-konsulttina. Yhteysviranomainen antaa lausunnon arviointiohjelmasta, jonka jälkeen YVA-menettely etenee ympäristövaikutusten arviointiselostukseen. YVA-selostuksesta pyydetään lausuntoa rakennus- ja ympäristölautakunnalta. YVA-selostuksen jälkeen yhteysviranomainen antaa perustellun päätelmän, jonka jälkeen hanke etenee lupaprosesseihin. Luvitusvaiheessa pyydetään lausuntoa rakennus- ja ympäristölautakunnalta. Hankkeen sijainti on esitetty liitteessä A. YVA-ohjelma on oheismateriaalissa A.

Liite A § 134

Sijainti

Oheismateriaali A § 134

YVA-ohjelma

Hanke

Flexens Oy Ab suunnittelee Kokkolan suurteollisuusalueelle sijoittuvaa kapasiteetiltaan noin 350 megawatin vedyn tuotantolaitosta. Laitoksessa tuotetaan vihreää vetyä sekä vihreää ammoniakkia. Vety tuotetaan elektrolyyseillä ja varastoidaan ammoniakin valmistusta varten. Ammoniikki varastoidaan jäähdytettynä nesteenä. Prosessissa syntyy myös lämpöä ja sähköä. Hankealueella on varastointialueet vedylle ja ammoniakille.

Hankkeen vaihtoehdot

- **Vaihtoehto VE0:** Hanketta ei toteuteta.
- **Vaihtoehto VE1:** Flexensin vetytehtaan vuosituotantokapasiteetti on 40 000 tonnia vetyä ja ammoniakkitehtaan kapasiteetti

220 000 tonnia ammoniakkia. Lisäksi prosessissa syntyy vuodessa arviolta 400 GWh lämpöä ja 165 GWh höyryä, jotka hyödynnetään KIP-alueella ja sen ulkopuolella kaukolämpönä ja teollisuushyödykkeinä. Hankealueella on vedylle ja ammoniakille varastointialueet. Ammoniakin varastointimäärä on 40 000-80 000 tonnia.

- **Vaihtoehto VE2:** Vedyn vuosituotantokapasiteetti on 40 000 tonnia ja lisäksi 40 000 tonnia ammoniakkituotannon tarvitsemää vetyä tuodaan ammoniakkitehtaalle ulkopuolelta. Ammoniakin tuotantokapasiteetti on 440 000 tonnia vuodessa. Lämpöä syntyy vuodessa vastaavat 400 GWh kuin vaihtoehdossa VE1, mutta höyryä syntyy 330 GWh. Ammoniakin varastointimäärä on 80 000-160 000 tonnia.

Ehdotus lausunnoksi

Hankkeen YVA-selostusvaiheessa tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

YVA-selostuksessa tulee esittää tarkemmat tiedot purkuvesien laadusta ja määrästä sekä purkuveden kulkeutumisesta ja vaikutuksista Kokkolan edustan merialueen vedenlaatuun, pohjaeläimistöön, kalastoon ja meriluontoon eri hankevaihtoehdoilla. Vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös alueen muiden toimijoiden purkuvedet ja -pisteet merialueelle ja niiden yhteisvaikutukset.

Selostusvaiheessa tulee lisäksi laatia mallinnus jäähdytysveden lämpökuorman vaikutuksista merialueelle (pinta- ja pohjaosat) eri hankevaihtoehdoissa. Mallinnuksen perusteella tulee ottaa kantaa mahdollisiin vaikutuksiin erityisesti kalakannan, siian istutuksen, poikasten kehittymisen ja sitä myötä myös kaupallisen kalastuksen osalta.

Selostusvaiheessa tulee esittää tarkemmat kuvaukset alueella syntyvistä hulevesistä, niiden laadusta ja viivytyksestä.

Selostusvaiheessa tulee arvioida hankkeen maisemalliset vaikutukset, erityisesti aallonmurtajan kärkeen sijoitettavien ammoniakkivarastojen osalta.

Selostusvaiheessa tulee tarkentaa hankkeen vaikutukset ilmaan ja ilmanlaatuun.

Vetytuotantolaitos ja sen rakenteet tulevat sijoittumaan alueelle, jossa nykyisellään sijaitsee lampi. Lammen vesi on tarkoitus pumpata mereen ennen lammen täyttämistä maa-aineksilla. Ammoniakkituotantolaitos tulee sijoittumaan alueelle, jossa sijaitsee nykyisellään vesiallas. Vesiallas on tarkoitus tyhjentää vedestä pumpaamalla altaan vesi viereisen altaan kautta mereen. Selostusvaiheessa tulee selvittää lammen ja vesialtaan vedenlaatu ja vesimäärät sekä arvioida lammen tyhjennyksestä aiheutuvat vaikutukset merialueelle.

Hankkeessa tulee varautua rakennettavan alueen täyttömaakerroksien epätasaiseen laatuun. YVA-ohjelmassa on arvioitu lammen sedimenttien olevan pilaantumattomia, kun arvioinnissa on sovellettu ylempää ohjearvoa. Lampi on toiminut aiemmin läjitysaltaana, joten tulee varautua siihen mahdollisuuteen, että lammesta poistetut massat on täytetty hanke-alueelle.

Selostusvaiheessa tulee arvioida vaikutukset linnustoon alueella sijaitsevan maakunnallisesti tärkeän lintualueen (Ykspihlajan lampi) häviämisen myötä.

Laitoksen tulee liittyä alueen yhteistarkkailuihin (Kokkolan edustan merialue, Kokkolan ilmanlaatu, Patamäen pohjavesialue, suurteollisuusalueen melumittaukset).

Yleistä hankkeesta

Hankkeen merkittäviksi vaikutuksissa tässä vaiheessa on arvioitu vaikutukset merialueelle lisääntyvän lämpökuormituksen vuoksi. Hankkeella on toteutuessaan merkittäviä myönteisiä vaikutuksia työllisyyteen ja elinkeinoelämään, ammoniakkiomavarausuteen ja vihreän siirtymän edistämiseen.

Kaupunkilupapäällikkö

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää

1. lähettää edellä esitetyn lausunnon yhteysviranomaiselle 28.9.2023
2. että pykälä tarkastetaan kokouksessa

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta

1. päätti lähettää edellä esitetyn lausunnon yhteysviranomaiselle 28.9.2023
2. tarkasti pykälän kokouksessa.